

Potapljujejo se kapitalizem leze proti dnu

Mnogi dvomijo v njegovo zmoglost, da se dvigne iz lastnega kaosa. Industrijski barometer se vedno pada.

New York. — (FP) — "Ekonomski sistem se je potopil globoko pod površino. Mogoče pride ven. Mogoče se potopi na dno. Da pride na površje še začasno, tedaj mora priti sprememba kmalu."

S temi besedami je neki finančni izvedenec komentiral konvencije starih strank, od katerih je republikanska že ignorirala vse probleme, demokratska jih pa bo prihodnjih teden. Komentar se je predvsem nanašal na stalno padanje gospodarskega življenja.

Sedanjo krizo v kapitalističnem sistemu je primerjal potapljaču. So zakoni premoči, katerim se ne more izogniti niti najspretnejši potapljač. Ako se pravočasno v vodi ne preokrene in prične plavati proti površju, tedaj ga zakon nadeže potiska vedno globlje in končno najde grob na morskem dnu.

Slično je s sedanjo krizo, ki lahko v splošnem upropaščanju ljudstva pomeni konec kapitalizma. Naslednji podatki pokazujejo, da se kapitalizem rapidno pogreza na dno:

V enem mesecu so se izplačila medz. državi New York znižala za 10% in znašajo komaj 45 odstotkov od izplačil pred petimi leti. Jeklarska produkcija v pittsburskem distriktu je padla na 15%. Cena bombažu je najnižja v sedemdesetih letih. U. S. Steel korporacija ima manj naročil kot kdaj v svoji zgodovini. Medtem ko se pridelek žitne pšenice cenil komaj na polovico v primeru z lanskim, so cene pšenice nižje kot kdaj prej.

Cena farmakim pridelkom na splošno je 35-2% nižja kot l. 1913. Cene v trgovini na debelo še vedno padajo.

Produkcija jekla v vseh Združenih državah je padla v prvih dveh tednih junija za 4%, na 17 odstotkov kapacitete. Produkcija surovega železa (pig iron) je 60% nižja kot maja lanske leto in najnižja od leta 1897. Youngstown Sheet & Tube kompanija ni prvič v 30 letih izplačala dividend — slično tudi mnoge druge korporacije. Rockefellerjeva Consolidated Coal kompanija, ena največjih premogovnih družb, je šla na kant. General Motors je od maja 1931 do maja 1932 prodala 60,000 manj avtomobilov kot v istem času prejšnje leto. V istem času so padla gradbena dovoljenja za 73% v 315 mestih. Indeks New York Timesa z 12. junija kaže padec biznisa in industrijskih aktivnosti na 55% od normale.

Vse gre proti vrati, tudi avt. na in gradbena industrija, ki naj bi po sodbi nekaterih "izvedencev" velebiznisa potegnili kapitalizem iz krize.

Komunističnega agitatorja poslali v ječo

Protest proti akciji sodnika, ki je smatral agitatorja "redu nevarnega"

Madison, Wis. — (FP) — Na odlok tukajšnjega sodnika S. B. Scheina so oblasti poslale v državno nor.šnico voditelja koncil. brezposelnih Elmerja Luchterhanda in s tem ustvarile precedent, da v bodoče na sličan način spravijo s poti slehernega radikalnega agitatorja.

Luchterhand je bil aretiran, ker je delal s svojo notorično agitacijo preveč preglasno oblastem. Poslan je bil k zdravniškim, ki so dognali, da "ima fanatične politične nazore" in fiksan idejo, da je persekuci-

Hoover predlaga znižanje tretjine oboroženosti

Pravi, da dežele lahko pripravijo 15 milijard dolarjev v desetih letih. Anglija in Italija sprejeli načrt, Francija pa zahteva garancije

Zeneva, 23. jun. — Prvi odmevi med delegati razorožitvene konference glede Hooverovega razorožitvenega načrta so sledeči:

Ameriška delegacija izjavlja, da so delegacije 26 dežel odobrile načrt. Francija je odprto sovražna in imenuje načrt "ulimat." Japonska je hladna in očitno kaže, da ne odobrava nadaljnega znižanja mornaric. Anglija se zanima. Italija, Nemčija in Sovjetska unija odprto hvalijo načrt. Francoski premier Herriot je apeliral na Američane, naj potrpe, da Francija poizkusi svoje stališče; pravi, da razlika med Ameriko in Francijo ni v principu, temveč v metodah.

Washington, D. C. — Predsednik Hoover je v sredo predložil razorožitveni konferenci v Zenevi načrt redukcije oboroženosti ali za eno tretjino. Po njegovem računu ta načrt lahko prihrani narodom do petnajst milijard dolarjev v prihodnjih desetih letih; Združene države same bodo prihranile dve milijardi.

Načrt, ki je bil istočasno objavljen v Washingtonu kakor v Zenevi, je do večera že dobil odzive vseh veselij. Francija je najbolj nasprotna; Francija zahteva garancije za svojo varnost. Italija ga je takoj sprejela in za njo je prišla Anglija. Nemčija se je tudi zavzela zanj.

Hooverov razorožitveni načrt dolžna v glavnem, da se odpravijo vsi bojni tanki, vsako vojskovanje s kemikalijami in vsi veliki, mobilni topovi ter vsi aeroplani za bombardiranje; vse armade na suhem se zmanjšajo za tretjino nad "policijsko komponento" (to je nad onim številom vojaštva, ki je potrebno za vzdrževanje miru); bojne mornarice se reducirajo 25 do 33 odstotkov vse tonaže. Vsa redukcija mora biti pozitivna in prineseti mora deželam ekonomsko olajšavo. Vse dežele morajo stopiti na "defenzivno bazo."

Vsa orožja, ki služijo za ofenzive, se mora odpraviti. Iz angleških oficijelnih krogov je prišla vest, da Velika Britanija ugovarja le toliko, ker ni Hoover uvrstil podmornic med totalno odpravo. Hoover specifično ne omenja podmornic.

Anglija je za popolno odpravo podmornic v vojskovanju. Ako bo načrt sprejet, tedaj bodo Združene države opravile 300,000 ton bojnih ladij, čez 1000 velikih topov, 900 tankov in 300 bombardnih letal.

Francija ima in nima denarja!

Pariz, 23. jun. — Francija nima denarja, da bi nadaljevala plačevanje svojega dolga Ameriki, ima pa dovolj denarja za posojila svojim militarističnim zaveznikom. V letu 1931 je Francija posodila Poljski \$21,560,000, Rumuniji \$22,540,000, Čehoslovakiji \$23,520,000 in Jugoslaviji \$38,220,000. Skupaj vsem tem je posodila \$105,840,000.

Namerno v ječo ga je sodnik poslal v državno norišnico v Menandoti.

Ta akcija pa je vzbudila ogorčenje med liberalnimi in radikalnimi študenti, profesorji in delavci v Madisonu, ki so svoj gnjev izrazili na javnem shodu. Vseled agitacije proti sodnikovega postopanju so bili aretirani štirje študentje.

Obračunava proti rudarjem

Slika s prejšnjih obravnava se ponavlja proti Bratcherju. Drugi rudarji pridejo pred sodnika po trije skupaj

Harlan, Ky. — (FP) — Kot na prejšnjih obravnava, tako so tudi proti rudarju F. M. Bratcherju obrnjene karte in vse izgleda, da bo tudi on dobil dosmrtno ječo. Okrajni prosekutor in šerif paradržata državne priče, ki so skrbno naučene kako naj nastopajo.

Vse državne priče so izjavile, da se je Bratcher udeležil unijske seje in bitke lansko spomlad, v kateri so bili ubiti trije podšerifi in eden rudar. Na obravnava ne gre za uboj rudarja, ker to je v očeh "postave" povsem legitimno, ampak le za uboj treh operatorskih čuvajev, ki so provocirali stavarke.

Na njih izjave je Bratcher reagiral popolnoma hladnokrvno. Kriv ali nekriv bo tudi njega doletela operatorska justica kot je že tri rudarje, ki so bili obsojeni na dosmrtno ječo in kot bo najbrž tudi ostale.

To je razvidno tudi s postopanjem z obrambnimi pričami, od katerih sta bila aretirana neki rudar in brivec. Namen tega je intimidacija obrambnih prič. Zanimivo je tudi to, da so izjave državnih prič verodostojne in se jih smatra za čisto resnico. Ker sta omenjena dva pobijala njihove izjave, sta bila vsled tega aretirana, češ, da sta krivopriča.

Obrambo vodi odvjetnik Robison. Sodišče je naprosilo za protekcijo, ker se mu je zagrozilo, da ga spravijo s poti, ker zagovarja Bratcherja in druge rudarje. Robisona je najela U. S. W. in odkar je zbolel odvjetnik Golden od General Defense, je vsa obramba odvisna od njega. Sodnik MacGregor je sicer imenoval štiri odvjetnike, da mu pomagajo, ker pa so na strani operatorjev in eden izmed njih odprt sovražnik rudarjev, bi obramba s njihovim sodelovanjem ničesar ne pridobila.

Odvjetnik Pope, zastopnik operatorjev iz Knoxville in glavni prosekutor, je naznanil, da namerava pospešiti obravano proti ostalim obtožencem, katere namerava postaviti na zatožni klopi po tri skupaj.

Brazilska vlada pada

Rio de Janeiro, 23. jun. — Vsi člani federalne vlade v Braziliji so večerj podali ostavko. Getulio Vargas, provizorični predsednik, ni hotel sprejeti ostavke in prisilil je vse člane vlade, da so ostali v službi. Vzrok vladne krize so notranje homotije.

Francija pripravlja novo posojilo za Avstrijo

Zeneva, 23. jun. — Herriot je večerj obvestil finančno komisijo Lige narodov, da je Francija pripravljena posoditi Avstriji sto milijonov šillingov, ako ji druge dežele posodijo dvesto milijonov šillingov.

PONOVRNO MILICA PROTI RUDARJEM

Stavko ohitskih rudarjev skušajo združiti za vsako ceno. Dijakove izkušnje med stavkarji dobra šola

Cambridge, O. — (FP) — Ohitski governor White se je zopet odzval prošnji operatorjev in ponovno poslal štiri kompanije milice v Hocking Valley, kjer so rudarji na stavki že več mesecev. Milica je bila poslana v Gloucester potem, ko so stavkarji pretepli nekaj kompanijskih čuvajev.

Milicniki so takoj stopili v akcijo in pri Millfield premogovniku odprli ogenj iz strojnih pušk na stavarke, ki so v velikem številu piketirali rov. Pri tem napadu je bila hudo ranjena mrs. Pete Cole, žena rudarja. Teroriziranje ohitskih rudarjev se veliko ne razlikuje od persekucij rudarjev v West Virginiji ali Kentuckiju. Kjer jih ne morejo ustrahovati šerifi s svojimi deputiji in kompanijskimi čuvaji, jim pride na pomoč pa demokratski governor i milico. Vendar pa ne morejo zlomiti silnega odpora rudarjev ki so ga razvili v tej stavki.

Skozi dobro šolo je šel tudi dijak Samuel Levinger, sin profesorja na Ohitski univerzi, ki je v skupini študentov pričel preiskavat razmere stavarjev. Ker se je preveč zanimal za rudarje, so ga oblasti v Cambridge vrgle v zapor, kjer je doživel nove senzacije. V jetniškem prostoru, kije štiri čevlje širok in 20 dolg, je našel 37 stavkarjev, ki so bili zaprti že deset dni brez vsake obtožbe. Pri spanju so se vrstili, ker je bil prostor premajhen in tudi niso imeli dovolj blazin — od začetka le tri.

Levinger je bil priveden tudi pred zveznega deportacijskega inspektorja, ki se nahaja v stavkovnem okrožju. Doakovemu agentu je dokazal, da je bil rojen v pravi deželi — Ameriki — in torej ni bilo nič z deportacijo. Slabše se je pa zgodilo šestim tujzemskim stavarjem, ki so pridržani za deportacijo. Do zvezni agent dokaže svoje človekoljubje, je Levingerju vseeno rekli, da je vreden 20 klobas po hrbtu.

Za Levingerja je bila preiskava v stavkovnem okrožju boljša šola kot pa petletno trgovanje po višješolskih klopih.

Illinoiski rudarji pred sodiščem

Springfield, Ill. — Prizadevanja illinoiskih rudarjev, da organizirajo premogovnik v Greenview, okraj Menard, se rezultirala v tem, da je 13 rudarjev obtoženih šestih različnih prestopkov. Med obtoženimi so tudi uradniki 4. poddistrikta ki se nahaja v južnem delu države. Ispuščeni so bili področje, ki ga je dala distriktna organizacija.

Nemci zahtevajo petletni pakt

Reparacijska konferenca v zastoju. Nobenega konkretnega načrta še niso sprejeli

Lausanne, Švica, 23. jun. — Na tukajšnji reparacijski konferenci kar dežujejo argumenti in načrti, toda sprejeli še niso nič definitivnega.

Nemška delegacija je večerj predložila osnutek petletnega ekonomskega pakta, katerega namen je, da odškodni Francijo za izgube na vojnih reparacijah. Načrt določa, da se vse dežele, ki so zastopane na konferenci, obvezajo, da v prihodnjih petih letih ne bodo storile ničesar, kar bi akodovalo zunanji trgovini ostalih dežel.

Anglija predlaga, da mora ta konferenca končno in definitivno rešiti vprašanje reparacij ne glede na vojne dolgove Ameriki; vprašanje teh dolgov naj vsaka dežela individualno rešuje direktno z ameriško vlado. Dalje predlaga, da se ne smejo od Nemčije zahtevati nadaljnja plačila reparacij toliko časa, dokler se Nemčija gospodarsko ne opomore.

S konvencije H. B. Z.

Debate o izrednem assessmentu in druge stvari

Gary, Ind., 22. jun. — Zadeve bolniške podpore so se nadaljevale na današnji predpoldanski seji. Veliko pregovarjanje, kdaj postanejo nova pravila veljavna in kdaj se odpravi izredni assessment v razrede bolniškega sklada.

Neki delegat je predlagal, da točke glede bolniške podpore pridejo v veljavo mesec dni po konvenciji in da prenehajo izredni assessmenti. Drugi so ugovarjali, da se ne more delati izjem; točke bodo veljavne, kadar bodo veljavna vsa pravila.

Predlog, da se izredni assessmenti takoj odpravijo, je propadel. — Poročevalec.

Senat zavrgel čikaško prošnje za pomoč

Lewisov amendment poražen

Washington, D. C. — Apel za federalno pomoč čikaškim neplačnim nameštencem je bil v iredo zavrnjen v senatu s veliko večino. Senator Lewis iz Illinois je predložil amendment k Wagnerjevemu pomožnemu narodu, da bi rekonstrukcijska finančna korporacija lahko posejevala tudi državam in občinam, ki so v finančni stiski. Amendment je bil poražen.

Nekaj senatorjev je vneto apeliralo za sprejetje amandamenta. Svarili so, da je kriza v Chicago resna in da se prav lahko zgodijo, da tam izbruhnejo isgrehi, ki se razširijo po vsej deželi. Senator Borah je pa rekel: "Well, če sta Chicago in Illinois na koncu, tedaj je res slabo."

NOVI MEHIŠKI ZAKONI PLAŠIJO BANKIRJE

Mehiško valuto so strmoglavili na polovico prejšnje vrednosti. Novi zakoni pomenijo konfiskacijo. Kaotične razmere in politične intrige vzrujajo deželo

Mexico City. — (FP) — Radikalna zakonodaja v Mehiki in revolucionarni izbruh v Latinski Ameriki so dobili odsev v naglem padcu mehškega denarja. Bankirji so vsled tega poglani cenno pesuto od 50c na 25c ameriške vrednosti.

Bankirji so najbolj vzrujeni vsled nove zakonodaje, ki sta jo sprejeli državci Hidalgo in Vera Cruz, ker pomeni toliko kot konfiskacijo, ako delodajalci ne dajo delavstvu prilike do dela in zaaluzka. Zakonodaja je basirana na ideji, da industrija eksplodira za blagostanje ljudstva, da mora delavcem dati priliko do življenja in ne le profitov lastnikom.

Med mehškimi prebivalstvom se rapidno širi ideja, ako lastniki ne morejo ali nečejo obratovati tovarn, katerih produkti so ljudstvu potrebni, jih bodo prevzeli pa sami in obratovali v splošno korist. Ta ideja se sreča tudi v novi zakonodaji omejenih držav.

Upoštevaloč zgodovino Mehike in potek dogodkov je zaenkrat še nemogoče reči, ali ta zakonodaja pomeni novo revolucionarno stremjenje ali pa predstavlja politične intrige mehških voditeljev. Tisti, ki so pričakovali nov družinski red kot rezultat revolucionarnih gibanj med 1910-1920; so nad sedanji razmerami razočarani. Mnogo reform je bilo uvedenih, nobena pa izvedena. Rezultat je velik kaos.

Dežela je v pesteh tako zvane narodne revolucionarne stranke, katero dominira Calles. Ta stranka je brez programa in prežeta a stremljenjem njenih voditeljev za zadušitev vsake opozicije. Vzdrijava se iz forsiranih prispevkov vladnih uslužbencev. Iz teh prispevkov kupujejo strankini voditelji uporne governerje in opozicijske voditelje.

Dežela pa je tudi v pesteh velike brezposelnosti. Važne industrije iščejo dovoljenja za redukcijo plač, v nasprotnem slučaju pa groze zapreti tovarne. Kot drugje po svetu tako tudi tukaj revni vzdržujejo reveže. V nekaterih slučajih prispevajo tisti, ki imajo še delo, polovico svojega zaslužka za vzdrževanje njihovih brezposelnih tovarnišev.

Tekstilna industrija je paralizirana; tovarne v vseh največjih središčih so ali zaprte ali pa delajo le s polovično paro. Železničarji so v boju, da ohranijo svoje delovne pogoje. Na Južnospadni mehški železnici so zagrozili s stavko, ker kompanija krši točke Movljenja, s katerim ji je vlada pred šestimi meseci dala pravico do "reorganiziranja" osebja.

V procesu formacije je tudi nova delavska federacija. Voditelji tega gibanja, ki ga sponzorira reakcionarna narodna revolucionarna stranka, si prizadevajo, da bi v njem združili vse unije, ki ne spadajo k Mehiki delavski federaciji, katere voditelj je Morones, nekdanji Callesov zaveznik.

Dviganje življenskega standarda v Rusiji

Moskva. — Dviganje življenskega standarda v Rusiji je razvidno tudi v naraščanju porabe sladkorja, ki je več kot dvakrat tako velika kot pred vojno. Leta 1914 je znašala poraba sladkorja na osebo 15 funtov na leto, lansko leto je bila 25 funtov in letos bo znašala 35 funtov.

Delajo le za hrano in sobo

Čikaške učiteljice iščejo službe brez plače — samo za hrano in stanovanje

Chicago. — Tragične storije iz privatnega življenja čikaških učiteljic, katerim mesto dolguje plačo že več mesecev, so prišle celo v kapitalistične dnevnike, ki navadno ignorirajo take stvari.

V glavnem stanu učiteljske unije, 508 S. Wabash ave., je slišati te storije vsak dan. Zdaj, ko je šolsko leto zaključeno in je prišla doba počitnic za neplačane učiteljice, je veliko število učiteljic, ki iščejo ne počitka in razvedrila, temveč službe, ki jim prinese vsaj hrano in stanovanje. Učiteljice so že tako obupane, da ne vprašujejo več za službo a plačo — samo da bo kak griljaj in streha.

Neka učiteljica si je našla posel dekle pri družini, kjer dela le za hrano in sobo; druga je dobila brezplačno službo oskrbnice stanovanja čez poletje, ko je družina odšla v listovišče.

Tretja jemlje življenje. Naučila se je živeti in zdaj živa šenske oblike, če ji kdo zaupa blago in pokloni par oštov odškodnine.

Dosti učiteljice je, ki ne morejo več priti na sejo svoje organizacije, ker nimajo vsiljene za ulično železnico.

Znan je primer učiteljice, katere oče ne dela več kot dve leti in vsa njena družina — oče, mati, brat in sestra — zavisi od njene plače. Ker plače še dolgo ni bilo, strada vsa družina in hiša, ki jo imajo, bo prodana za davke.

Prošnje za majhna posojila so na dnevnem redu. Vse družine učiteljice so zadolžene do grla. Nobenega kredita več nikjer. Blagovna organizacija je pa tudi prazna; le s skrajno silo je še kak dolar.

Obeodno stanje v Čili naredilo mir med vetnil

Vlada Davillovs junte je s drastičnimi naredbami ustavila izgredo

Santiago, Čile, 23. jun. — Stroga uvedba obeodnega stanja s prekim sodom je naredila mir v republik Čile. Vsi nemiri so ponehali. Tudi vojaške, mornariške in letalske enote mirujejo in izvršujejo vladne odredbe.

Ves promet v mestih je ustavljen in prebivalcem ni dovoljeno na ulice, razen če imajo dovoljenje od oblasti. Šole so tudi zaprte do konca tega meseca in železnice, ki so pod kontrolo vlade, obratujejo le podnevanje. Prodajanje alkoholnih pišav je prepovedano za dobo 60 dni, izvzemaj v mestnih centrih, kjer je dovoljena omejena trgovina.

Javna poslopja so močno zastražena po zanesljivih četah. Začasni predsednik Carlos Davila, voditelj socialistične junte, je apeliral na ljudstvo, naj pomaga utrditi javni red in mir, ki sta poglavitna pogoja za izvajanje ekonomskih reform, katere ima vlada v programu.

Bem so prišli zastopniki socialistične stranke iz Kolumbije, Ekvadorja in Peruja, da opazujejo delo socialistične vlade v Čilu.

Bivši jugoslovanski poslanec obstreljen

Niš, Jugoslavija, 23. jun. — Vasa Popović, bivši poslanec v beogradskem parlamentu, je bil večerj napaden in obstreljen v hišbi v Bojniku blizu Leskova. Napadalec je ubel. Več kmetov je gledalo napad.

\$50,000 za lačne otroke
Pittsburgh, Pa. — Frick Educational Commission je dala \$50,000 za nasičevanje lačnih šolskih otrok tekotom počitnic.

Nova naselbina je zrasta v Washingtonu, imenovana "Bonus City," kjer tabori "bonusna armada" bivših vojakov, danes brez dela in doma.

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LESTVINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE ZVEZE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravstvena Zveza (Ivan Cihlar) in Kansas...

Subscription rates for the United States (except Chicago)...

Čena članov za delavnice - Enakost se ne vrstoje.

Advertising rates are reasonable - Remittance will not be returned.

Member of the Federated Press

Južna Amerika kipi

Brez malega vse vlade latinskih republik v Južni Ameriki so bile v zadnjih par letih strmojavljene druga za drugo v nasilnih revolucijah.

Zadnje čase se pa opaža v Južni Ameriki vrenje, ki posega v socialne in ekonomske globine.

Položaj se tako hitro menja in poročila so tako povzročila, da je nemogoče vedeti z gotovostjo, kaj je prava prava tamkaj.

Ekonomska izkoriščanje republik v Južni Ameriki sega daleč nazaj. Najprvo je španjski imperij izkoriščal ljudstva.

Republika Čile je imela pred vojno monopol nitrata. To je glavni vir izdelovanja močnih eksplozivov.

Križa pa ni le v Čilu, temveč je tudi v Argentini, Braziliji, Kolombiji, Ekvadorju in Peruju.

Delovno ljudstvo v republikah Južne Amerike se mora še veliko naučiti, predno bo vedelo, kaj mu je potrebno.

Glasovi iz naselbin

Rudarske razmere West Frankfort, Ill. - Lanj je bila tukaj stavka pri dveh rovinah in organizirala se je "rank and file" organizacija.

V Benton, Ill., se je neki katoliški duhovnik del na vse pretege, naj grejo delat Komunisti so razmislili letake in pamflete.

Dekadence v Waukeganu Waukegan, Ill. - Dne 15. septembra 1928 so se tukajšnji socialistični klub, samostojni izobraževalni klub in čitalniški odtsek SND združili in ustanovili "Izobraževalni in dramski odtsek SND v Waukeganu."

Sprejeta je bila resolucija v gornjem smislu, podpisale so se pogodbe, veljavne pet let, da varujejo interese pristopnih organizacij.

S. I. K., ki je pristopil k novoustanovljenemu I.D.O. SND v vsem svojim premoženjem in članstvom, ima med drugimi točkami v pogodbi tudi sledeče: S.I.K. je sestavljen inventar vsega svojega premoženja, izročil original SND, eno kopijo bo pa obdržal br. Frank Pierce kot zastopnik kluba.

Srajce, srajce, srajce! San Francisco, Calif. - Večina dopisovalcev raznih listov poroča o slabih časih, zato ni treba, da tudi jaz pišem kaj podobnega.

Vaška stvar je dobra za nekaj, zato tudi industrijska kriza ne škoduje, kajti mnogim delavcem je ta depresija odprla oči. Tudi bivši vojniki so se pričeli jeziti nad vlado in celo zagostili, ako jim vlada nemudoma ne plača bonusa.

Tudi naš krojač John G. Anzick bi bil gotovo zelo zadovoljen, ker si je ravnokar izbral boljše polovico, da mu bo delala veselje in ga kretkočevala v njegovem življenju in tako pomagala v krojašnici kadar bo zaposlen.

General James G. Harbord z žena. Ona sta bila na republikanski konvenciji v nadi, da bo Harbord nominiran za podpredsedniškega kandidata.

9) Ta pogodba postane neveljavna, kakor hitro gna imenovanih, oziroma podpisanih organizacij prelomi brez vednosti druge katerokoli točke te pogodbe.

Podpisana sta na tej pogodbi Frank Pierce in Rudolf Skala. Če ima čitalniški odtsek kakšno pogodbo, pisano ni znano.

Sedanji domov odbor je prišel na dan s trditvijo, da te tri sobe niso v sedmih letih nič 'not' prinesle. Pozabili so na rent, ki so ga dobili za uprizaritev iger.

Na čitalniški seji pa ta dva zastopnika nista bila nič kaj prijazno sprejeta. Podpora nista dobila niti od članov, pripadajočih obnemem tudi k I.D.O. SND.

Ravno tako so bivši člani S.I.K. poslali protest in resolucijo, sklicevaje se na pogodbo. Na redni seji I.D.O. SND sta bila protesta prebrana.

Dopisje z zapada Rock Springs, Wyo. - Od proleže februarja do danes (19. junija) sem delal sedem dni, pa še to le za dolg najemnine.

Prerogarij delajo od 1 do 2 dni v tednu. Dva rova so zaprti, pri treh so pa že skoraj vse odslonili - do jeseni. Ravno sedaj so volitve (referendum).

Sarnta kos W. Bradock, Pa. - Dne 13. junija je preminul po kratki bolezni znani rojak Frank Cehovin. Pogreb se je vršil v četrtki na Bradock pokopališču.

General James G. Harbord z žena. Ona sta bila na republikanski konvenciji v nadi, da bo Harbord nominiran za podpredsedniškega kandidata.

Sončenje je zdravo - in nevarno Kdor se po dolgem stradanju vsede za polno obloženo mizo, bo moral kmalu čutili, da se odvajeni želodec lahko je polagoma brez škode priči urejene in zadostne hrane.

Največ trpe zaradi nemadnega vpliva sončnih žarkov plavalci in svetlokoži. Njihova koža ne more preživeti dovolj pigmenta, ki ji filtriral svetlobo in obvaroval kožo pred škodljivim vplivom premočnega sončenja.

Menda je vsakomur jasno, da je ta "sončna" bolezen za telo škodljiva in da niti od daleč ne pospešuje tekih ugodnih in željenih sprememb v telesu, ki jih človek pričakuje po sončenju.

Po močnosti se je treba izogibati dolgotrajnemu počivanju v neposredni sončni luči. Mnogo boljše je, če se človek po soncu premika.

Nemška višoka šola za telesne vaje je določila glede sončenja naslednja pravila: 1. dan: 2x10 minut sončenja v sportni strajci in hlačkah;

Lažje opekline se zdravijo s pudrom in oljem, hujše pa s primernimi mazili. Sončenje je umetnost, ki se je je treba tudi učiti.

Poletna vročina nam jemlje vsako voljo do gibanja in dela, mrzla kopal nam jo vrača. Mrzla kopal je poleti prijetna in zdrava, lahko nam pa tudi škoduje, če ne ravnamo razsodno z njo.

Najboljši čas za kopanje je med zajtrkom in kosilom ali po dnevnem delu zvečer. Nikoli pa ne smemo v vodo s polnim želodcem, kajti pritisk vode na želodec nam lahko povzroči omedlevico in od te ni daleč do tonitve.

V vročih poletnih dneh moramo skrbeti za to, da produciramo v svojem telesu kolikor mogoče malo toplote in se moramo iz tega razloga odpovedati maščobi, ki segreva telo, pač pa vriniti v našo hrano kolikor mogoče zelenjave, solate, kumarice, sadja in podobnega.

Higiena poleti V vročih poletnih dneh moramo skrbeti za to, da produciramo v svojem telesu kolikor mogoče malo toplote in se moramo iz tega razloga odpovedati maščobi, ki segreva telo, pač pa vriniti v našo hrano kolikor mogoče zelenjave, solate, kumarice, sadja in podobnega.

Vesti iz Jugoslavije

(Članki poročila iz Jugoslavije)

XII. ljubljanski velesojem

Ljubljana, 5. junija 1932.
Dne 4. junija je bil ob navzočnosti zastopnikov oblasti, trgovine, industrije, narodnih dam in zastopnikov velesoja — kakor je pač pri takih paradnih zveževah — otvorjen XII. ljubljanski velesojem, ki nudi vsako leto dokaj dober pregled naše domače industrije in trgovine. Prireditelji so se sprva bali, da bo letos obisk zelo slab zaradi krize, a so strahove izrabili vse možnosti, da so vsaj za otvoritvene dni dobili mnogo obiskovalcev. Istega dne se je namreč začelo zborovanje delegatov nove stranke kakor tudi župni zlet ljubljanskega Sokola — tako da je bilo v soboto 4. in v nedeljo 5. junija precej ljudi v Ljubljani. Del teh je šel pogledat tudi na velesojem. In tako se uprava velesoja počeno pohvali, da tako velikega oblika v prvih dneh velesoja še ni imela nobeno leto.

Razstavljalci pa najbrž niso take volje. Njih kupčije bodo letošnje mnogo slabše, ker ni kupcev. Ker oni ne razstavljajo samo zato, da pridejo ljudje pogledat, ampak da obkrožijo tudi kaj kupijo. Kupčij pa bo malo.

Delavski mladinski večer.

Šišenska podružnica Svobode je priredila v svoji majhni dvorani v Zadrženem domu v Šiški že več uspešnih mladinskih večerov, na katerih so nastopili fanti in dekleta s deklaracijami, petjem in igro. In del tega ansambla je zdaj privedel podoban večer še v veliki dvorani Delavske zbornice v centru mesta za mestno delavsko mladino. Ta je s svojimi starši in znanci napolnila veliko dvorano. Izvajajoč fantje in deklice so tudi za ta večer pripravili program iz čikaškega Mladinskega lista. Večina deklaracij in igrice "Zima in pomlad" je bila iz Mlad. lista. Deklamirali so pesmi Ane P. Krasne, Katke Zupančičeve, Janka Samca, Uve, za zaključek pa so uprizorili Klopčičevo prireditev dramske slike "Zima in pomlad" (izšla v Mlad. listu). Vse točke so bile sprejete od drobne publike s takim navdušenjem, da so moral nekatere ponavljati. Nastopil je tudi mladi Leo Krusič, ki je zapel več pesmi. Z odobravanjem so poslušali tudi nastop malega jazza, ki ga igra otroka komponista Prelovca, Zorko in Vojka.

Jetika — delavska posestrima

Ljubljanska bolniška blagajna (v kateri pa niso večanjeni rudarji ter kovinarji) je sestavila statistično tabelo o gibanju tuberkuloznih obolenj članov in članic, zavarovancev in zavarovank. Jetika ali tuberkuloza je najstrahnejša bolezen, ki terja največ žrtev med delavstvom. Zato jo imenujejo tudi proletarska bolezen.

V letu 1928 je bilo bolnih za tuberkulozo 2.278 članov bolniške blagajne (Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ali kratko: OUZD) v Ljubljani. Bolezensko-podpornih dni je zahtevala tuberkuloza to leto 173.919, kar znaša 18,43% vseh bolezensko-podpornih dni tega leta. Zaradi tuberkuloze je umrlo leta 1928 skupno 184 delavcev, kar znaša 34,64% vseh smrtnih primerov.

V letu 1929 je bilo bolnih za tuberkulozo 2.067, bolezensko-podpornih dni je zahtevala tuberkuloza 132.544, umrlo jih je za tuberkulozo 135 delavcev in delavk.

Vseh podpor je izplačal OUZD od 1. julija 1922 do 31. decembra 1930 v skupnem znesku 238 milijonov 637 tisoč dinarjev. Za bolno delavstvo je izdal OUZD od svoje ustanovitve do danes že četrtilijarde dinarjev. Od tega odpade za podporo tuberkuloznim krog 20%, to je okrog 50 milijonov dinarjev. Bolezensko-podpornih dni je bilo v času od ustanovitve OUZD-a do konca 1930 leta zaradi tuberkuloznih obolenj 1 milijon 158 tisoč.

Če bi prišli še tuberkulozna obolenja zavarovancev svojcev, če bi prišli še tuberkulozne bolne rudarje, železničarje, privatne in državne nameščence — bi dobili strahotno statistiko

o zločinskem delovanju tuberkuloze. Lahko trdimo, da zahteva tuberkuloza v Sloveniji vsako leto tisoče življenj in okrog sto milijonov Din izdatkov.

V katerih okoliščinah je največ tuberkuloznih obolenj? Podatki OUZD-a dokazujejo, da je največ tuberkuloznih delavcev v mariborskem okolišu (tekstilna industrija), njemu pa sledi ljubljanski, vendar je tu tuberkulozno obolenih skoro za 40% manj. Najmanj jetičnih obolenj beleži Okrožni urad v svoji novomeški ekspozituri.

O izseljevanju. — Izseljevanje v prekomorske kraje je zadnji dve leti zelo padlo. Tako je letos odpotovalo iz Slovenije v USA in Kanado do 31. maja samo 123 oseb, a od teh velika večina izletnikov, ki so prišli v Slovenijo le na obisk. Novih izseljencev je malo med njimi. Iz vseh raznih držav pa se jih je vrnilo v Slovenijo 151 oseb. Največ se jih je vrnilo iz Francije, namreč 109, kar dokazuje, kako zelo francoska podjetja zaradi krize odpuščajo tujcem. Mnogo se jih je vrnilo tudi v Nizozemskemu, predvsem rudarjev. Precej teh je bilo odpuščenih ne zaradi krize, marveč zaradi političnega prepričanja. Tamkajšnji podjetniki zelo pazijo, da ne zaposlijo kakih socialistov, marveč si želijo predvsem klerikalcev. Tem primerom se tudi obnašajo klerikalni delavci: postali so ovaduhji, ki denuncirajo levkarje. Da jih je mnogo tudi med slovenskimi klerikalnimi rudarji takšnih, je stara reč. In koga ovajajo? Slovenske rudarje, ki nimajo v svojih stanovanjih svetih podob in ne hodijo v cerkev. Ne omenjali bi tega, če ne bi bilo dejstvo, da se mnogo rudarjev vrača k nam obubožanih prav zaradi tega ovaduhstva in da je to ovaduhstvo postalo edino "strokovno udeleževanje" klerikalnih izseljencev na Nizozemskem. — Izseljenki komisar ljubljanske banke upravnice se pravkar trudi, da pridobi neki slovenski materi dedičino, ki ji pripada po umrlem nezakonskem sinu v Ameriki. Fanta je vzel še mladega v Ameriko njegov oče, ki se je tamkaj oženil z drugo Slovenko. Fant je pridno delal in nekaj denarja prihranil, potem pa je moral v vojno ter je bil na francoski fronti tako težko ranjen, da je po nekaj mesecih hiranja v Ameriki umrl. Zapustil je okrog 4000 dolarjev v hranilnici. Zakoniti dedič je pokojnikova nezakonska mati v Sloveniji, vendar pa so sorodniki mače zapuščino zatajili ter si jo sami prilastili. Prav tako prejema še od države po 20 dolarjev mesečno, ker je pokojni umrl za poškodbami, dobljenimi v vojni. Nezakonska mati je zdaj zvedela za vse to in izseljenki komisar bo skušal, da pride dedičina v prave roke.

Cankarjev "Hlapca Jernej" kot opera. — V našem listu smo že zapisali, da je brnski operni dirigent in komponist Alfred Mahowsky komponiral opero na tekst Cankarjevega "Hlapca Jerneja", ki si ga je za operni libreto priredil po nemškem prevodu komponist sam. Zapisali smo tudi, da je bila premijera napovedana za april. Morala pa je biti preložena in tako se je vrnila premijera šele 30. maja t. l.

Prva žrtev Sava. — V nedeljo 5. junija je zahtevala Sava v Kranju svojo prvo žrtvo. Utonil je petletni Lado Azman. S svojim prijateljem se je igral na obrežju Save, pa mu je spodrnilo in je padel v vodo. Sava ga je odnesla proti sredini struje, kjer so valovi otroka pokrili. Prijatelj je nekaj časa prepačen gledal nesrečo, nato pa stekel povedat Ladovi materi. Starjši sin je skočil naglo k Savi, a ni videl Lada več. Njegovo trupelce so našli šele v ponedeljek ponoči blizu zatvornic Majdičeve elektrarne.

Vojakov samomor. — Trije prostaki pontonskega polbatallona v Ptujju so vozili prazen voz čez dravski most v mesto. Sredi mostu se je prostak Živadin Stojanovič iz Požege nenadoma pognal preko ograje v Dravo. Bergelci tok Drave je vojska pogotnila. Vsaka pomoč je bila nemogoča. Zakaj je šel vojak v prostovoljno smrt, ne vemo. Mogoče zaradi šikan rekrutске dobe?

Umrli so: V Celju je umrl sin profesorja na rudarski šoli Jejočnik, v Drešnji vasi pri Zalcu veleposestnik dr. Martin Šribar.

Skupina veteranov v glavnem mestu, ki se je dala preprostiti od policije, da odpotuje proti domu v policijskem traku 50 milj od Washingtona, nakar jih izdampajo na cesto. Malo jih odide — toliko več jih pa pride dnevno. "Bonussna armada" je velika skrb za washingtonsko policijo.

Višja cena za ameriške pasporte

Predsednik Hoover je ravnokar podpisal postavbo, ki uvaja razne spremembe glede ameriških potnih listov za ameriške državljane, potujoče v inozemstvo.

Glavna točka je višja pristojbina za pasport. Tekom zadnjih let je Department of State zahteval \$5 za pasport in \$1 za prošnjo, skupaj torej \$6. Po novem zakonu se pristojbina poviša na \$9, dodatno \$1 za prošnjo, tako da bo ves strošek znašal \$10.

Izvirna veljavnost pasporta ostane dve leti kakor do sedaj. Obnovitev za daljšo dobo bo stala \$5 na mesto dosedanjih \$2. Department of State more omejiti podaljšanje veljavnosti na manj kot dve leti.

Obnovitev pasporta za tujerodnega državljanca

Po navadi so ameriški konzuli, kadar je naturaliziran državljan prošil za obnovitev pasporta, vedno povpraševali, da li ni isti izgubil ameriškega državljanstva, bodisi radi naturalizacije v inozemski državi, radi položitve udanostne prisega na pram kakih inozemski državi ali vsled stalnega bivanja v inozemstvu. Novi zakon določa, da je dolžnost konzula preiskati take okoliščine.

Ako naturaliziran državljan biva dve leti v inozemski državi, kjer se je rodil, oziroma pet let v drugi inozemski državi, se po zakonu domneva, da je prestal biti ameriški državljan. Department of State je izdal navodila svojim diplomatskim in konzularnim zastopnikom, kake dokaze naj doprinese naturaliziran državljan, proti kateremu je nastala domneva, da je prestal biti ameriški državljan vsled predloženega bivanja v inozemstvu. Pogoji, ki odstranijo to domnevo, so ob kratkem sledeči:

1. Da naturaliziran državljan stanuje v inozemstvu kot zastopnik ameriške trgovine pod pogojem, da se namerava povrniti v Združene države.
2. Da stanuje v inozemstvu vsled zdravja ali vzgoje in to začasno.
3. Da je prisiljen dalje ostati v inozemstvu vsled nepričakovane višje ali nižje vpevne v Združene države, čim odpade vzrok, ki ga pridruže v inozemstvu.
4. Da stanuje v inozemstvu začasno kot zastopnik kake ameriške prosvetne, znanstvene, dobrotelne ali verske organizacije.
5. Da se v inozemstvu bavi s prosvetnim, dobrodelnim, znanstvenim ali verskim delom, vzdržuje atike v Ameriko in namerava povrniti se kdaj v Združene države.
6. Ako naturalizirani državljan biva v Kanadi, Mehiki, Kubu ali Centralni Ameriki, da je učitelj ali nastavljenec kake ameriške tpravke.
7. Da je naturalizirani državljan, dasi je predložil ostal v inozemstvu, ukrenil potrebne priprave za takojšnjo povrnitev v Ameriko za se in tudi za družino, ako je poročen.

Iz zgorajjih sedmih točk je razvidno, da v nekaterih slučajih se naturalizirani državljan, ki stanuje v inozemstvu, nima bati, da po dveh oziroma petih letih zgubi državljanstvo. Pa tudi, ako ni on eden izmed onih, ki smejo dalje ostati v inozem-

Višja cena za ameriške pasporte

Predsednik Hoover je ravnokar podpisal postavbo, ki uvaja razne spremembe glede ameriških potnih listov za ameriške državljane, potujoče v inozemstvo.

Glavna točka je višja pristojbina za pasport. Tekom zadnjih let je Department of State zahteval \$5 za pasport in \$1 za prošnjo, skupaj torej \$6. Po novem zakonu se pristojbina poviša na \$9, dodatno \$1 za prošnjo, tako da bo ves strošek znašal \$10.

Obnovitev pasporta za tujerodnega državljanca

Po navadi so ameriški konzuli, kadar je naturaliziran državljan prošil za obnovitev pasporta, vedno povpraševali, da li ni isti izgubil ameriškega državljanstva, bodisi radi naturalizacije v inozemski državi, radi položitve udanostne prisega na pram kakih inozemski državi ali vsled stalnega bivanja v inozemstvu. Novi zakon določa, da je dolžnost konzula preiskati take okoliščine.

Ako naturaliziran državljan biva dve leti v inozemski državi, kjer se je rodil, oziroma pet let v drugi inozemski državi, se po zakonu domneva, da je prestal biti ameriški državljan. Department of State je izdal navodila svojim diplomatskim in konzularnim zastopnikom, kake dokaze naj doprinese naturaliziran državljan, proti kateremu je nastala domneva, da je prestal biti ameriški državljan vsled predloženega bivanja v inozemstvu. Pogoji, ki odstranijo to domnevo, so ob kratkem sledeči:

1. Da naturaliziran državljan stanuje v inozemstvu kot zastopnik ameriške trgovine pod pogojem, da se namerava povrniti v Združene države.
2. Da stanuje v inozemstvu vsled zdravja ali vzgoje in to začasno.
3. Da je prisiljen dalje ostati v inozemstvu vsled nepričakovane višje ali nižje vpevne v Združene države, čim odpade vzrok, ki ga pridruže v inozemstvu.
4. Da stanuje v inozemstvu začasno kot zastopnik kake ameriške prosvetne, znanstvene, dobrotelne ali verske organizacije.
5. Da se v inozemstvu bavi s prosvetnim, dobrodelnim, znanstvenim ali verskim delom, vzdržuje atike v Ameriko in namerava povrniti se kdaj v Združene države.
6. Ako naturalizirani državljan biva v Kanadi, Mehiki, Kubu ali Centralni Ameriki, da je učitelj ali nastavljenec kake ameriške tpravke.
7. Da je naturalizirani državljan, dasi je predložil ostal v inozemstvu, ukrenil potrebne priprave za takojšnjo povrnitev v Ameriko za se in tudi za družino, ako je poročen.

Iz zgorajjih sedmih točk je razvidno, da v nekaterih slučajih se naturalizirani državljan, ki stanuje v inozemstvu, nima bati, da po dveh oziroma petih letih zgubi državljanstvo. Pa tudi, ako ni on eden izmed onih, ki smejo dalje ostati v inozem-

Razposajeni republikanski voditelji na konvenciji, dokler jim ni Hoover zatrdil soodčka...

Pokus za omreženje radikalnega duhovna

Sensacije je doživel, ko je šel s Civil Liberties skupino v Kentucky.

New York. — (FP) — Metodistični duhovnik Charles C. Webber je v "Information Service", katero publikacije izdaja Federalni cerkveni svet, objavil senzacionalen članek, v katerem pripoveduje, kako so ga v Londonu, Ky., skušali "seksualno" omrežiti in s tem diskreditirati komitej Civil Liberties unije, ki se je pred nekaj tedni napotil proti Kentuckyju, da preišče razmere rudarjev in preiskavi ustavno pravico do svobode govora in shorovanja.

Član te skupine je bil tudi liberalni duhovnik Webber. Njega so izbrali "pregrešni" ljudje v službi hajlanskih oblasti in operatorjev za tarčo in ga skušali kompromitirati z ženskami, ki prodajajo svojo "ljubezen" za denar. Nakana pa se je po nesrečilu. O tem pripoveduje Webber:

"Okrog polnoči sem se odpravil k počitku v mojo sobo v drugem nadstropju hotela. Soba sva imela skupaj s pisateljem Ernestom Sutherland Batesom. Iz najine sobe je bil na desno vhod v sosednjo sobo skozi navadna vrata. Ko sem se skušal preprčati ali so vrata zapahnjena, sem spoznal, da so bila zaklenjena iz sosednje sobe.

"Okrog 12:30 sva v sosednji sobi zaslišala ženske hahljanje, kmalu zatem pa močno trkanje na medsohna vrata. Vprašal sem 'kaj šelijo.' Odgovor je bil smeh in hahljanje, nakar se je obrnil ključ in vrata so se pričela odpirati.

"Zgrabil sem omaro in jo potisnil k vratom, katera se mi je posrečilo zapreti. Medtem je Bates odprl vrata na hodnik in videl sem korakati nekega moškega iz Hariana proti najini sobi. Drugo jutro so me hotelski uslužbenci informirali, da je bila skupina moških in žensk, ki je aranžirala poskušano omreženje, silno obojevoljna vsled poloma."

To se je zgodilo v Londonu, kjer je skupina Civil Liberties unije iskala sodnijske protektele pred operatorsko justico v harlanskem distriktu.

Na sličan način so bili lansko jesen omrežili tudi Theodore Dreiserja in skušali diskreditirati njegovo skupino in misljo s famoznimi — zobotrebelci! V Webberovem slučaju pa jim je nakana izpodletela.

Zenitve in ločitve padajo poročno

Chicago. — Uradna poročila okraja Cook sprčujejo, da je v prvih petih mesecih tega leta sorazmerno padlo število ženitvenih licen in razporočnih listin. Do 1. junija 1932 je bilo izdanih 10.167 ženitvenih licen ali 13,7% manj kot v prejšnjem letu v tem času; istočasno je bilo ločenih 1488 zakonskih parov proti 2099 v prejšnjem letu v tem času. Razmerje ene razporoke na vsake tri poroke je ostalo neizpremenjeno.

Nadaljnih šest bank v Chicagu zaprlo vrata

Chicago. — Epidemija bančnih bankrotov je spet v teku. V sredo je šest bank propadlo. Te so: Woodlawn Trust & Savings Bank, 1180 E. 63 st., \$3,100,000 vlog; Kenwood State Bank, 1159 E. 47th st., \$357,444 vlog; Commonwealth Trust & Savings Bank, 6847 Wentworth ave., \$540,000 vlog; First Englewood State Bank, 235 W. 63rd st., \$580,000 vlog; Chatfield Trust & Savings Bank, 7936 Cottage Grove ave., \$300,000 vlog; Jefferson Park National Bank, 4784 Milwaukee ave., \$1,100,000 vlog.

Sladkorni delavci se vedno vtrajajo na stajki

Denver, Colo. — Kljub temu, da je malo upanja na uspeh, so delavci na poljih sladkorne pese še vedno na stajki. Stajkarji so večinoma Mehikanci, katerih se je le malo vrnilo na delo posebno v južnem delu države. Večje število se jih je vrnilo v Mehiko, nekateri prostovoljno, drugi so bili "okapatrirani".

Belopolteji prepričali namilitev zamorske družine

St. Louis. — Vsi pogoji za izbruh plemenske vojne so bili dani, ko je skupina 150 belopoltecev nastopila proti nekemu zamorcu, ki se je nameraval naseliti v njihov distrikt, na 6310 Maple ave. Nastopiti je morala politija in zamorec je mirno odšel s svojo opremo nazaj v črnski distrikt.

Dolžnik ubil upnika in sebe

Chicago. — David Edell, ki je vodil jedilnico v Orden Buildingu, 192 N. Clark st., je v tokrek ustrelil U. J. Hinmana, sodnega ovrtnika omenjenega poslojpa, nakar je ubil še sebe. Hinman je obvestil Edella, da dolguje že dva meseca starično za svoj restavrant in da je treba plačati. Edell pa je namesto stanarine prinesel revolver in začel strajlati.

Pomembna vest New York Times

New York. — New York Times je te dni objavil sledečo vest: "Polcija se pripravlja na najbolj kritično periodo, odkar se je organizirala bonusna armada — na periodo, ko bodo začele lomastiti po delih izolirane bande brezposelnih, ki so brez denarja in brez života." Komentar naj si vsakdo sam napravi.

Steklarna uvedla šesturnik

Charleston, W. Va. — Namesto treh šihov po osem ur je Owens-Illinois Glass Co. uvedla štiri šithe po šest ur. Pravi, da bo s tem uposila večje število delavcev. Tovarne obratuje v Huntingtonu, Columbusu, Toledo in drugod.

Upton Sinclair:

Sto procentov

Za Prosveto prevel Buri

Copyright by Upton Sinclair.

Štirinajsto poglavje

Razumljivo, da meščanski časopisi American Cityja niso trčili prostora za zanikavanjem fantastične obdolitve, ki je izhajala iz vrst socialistov, da policijske veličine mučijo ujetje priče. A v American Cityju je izhajal tudi socialistični tednik in ta je prinesel dolgo poročilo o Petrovem doživljanju ter njegovo sliko. Trije nadaljnji socialistični časopisi so se zavzeli za slučaj. Gooberjev branilni komite je dal tiskati okrožnico, katero so razmnožili v tisoče izvodov ter razposlali po okrožju. To okrožnico je sestavil mladi Gordon, jo prinesel Petru še kot kratki odtisec v pregled, da se prepriča, so li vsi podatki pravilni. Peter je čital okrožnico, kar ga je globoko pretreslo, ker je šele sedaj spoznal, kak junak je. O svojem pravljenem življenju ni pripovedoval in člani branilnega komiteja, kateri so kaj vedeli o tem, so previdno molčali. Peter se je smehljaj, ko je to opazil. Zviti so ti ljudje, izrabili znajo svoje karte — in pričel jih je kar občudovati. V Gordonovi okrožnici so izdali Petra kot revnega delavca; Petru je to ugajalo. Poznal je sicer besedo "delati", a razumel jo je vse drugače kot socialisti.

Petrov slučaj se je razvedel daleč naokoli in mnogi so si ga želeli spoznati, valed česar so prihajali na stanovanje Toddove. Peter je skušal izvedeti imena in zaposlitev vseh obiskovalcev in njih zveze s socialističnim gibanjem. Guffey mu je svetoval, naj ne dela nikakih beležk, ker ravno te navadno vse izdajo. Vsega si pa ni mogel zapomniti, zato si je dozvedel važne podatke zapisoval na male lističe papirja in te skrivaj zašil v podlogo suknje.

Zapisovanje teh podatkov je bilo tako lahko opraviti, saj je bil vendar vsak voljan govoriti o svojih čilih; včasih se je Peter res kar prestrašil, ker njihove misli so bile tako odkritosrčne in izjavljajoče. Ne samo skrivaj in med seboj, ne, celo javno s govorniških tribun in z letaki in časopisi so razširjali svoje nazore. Niti slutiti ni, kako močno in daleč se je razširila ta organizacija. Pričakoval je, da odkrije tajno zaroto, morebiti se mu bo posrečilo najti še kak dve bombi — na, in sedaj je naletel na pravi vulkan!

Peter se je trudil po svojih močeh. Zvedel je imena in razne podrobnosti kakih štirideset do petdeset ljudi različnih stanov; neznanih delavcev in delavk, judovskih krojačev, ruških in italijanskih tobacnih delavcev, tudi "salonskih socialistov," elegantnih, bleščočih dam, ki so se pripeljale v velikih, slajajnih avtomobilih, katerih soferji so morali čakati ure in ure, med tem so pa one poslušale Petrovo pripovedovanje o mučitvi "tretje stopnje." Neke, s sivim pajčolanom zagrznjena dama, sladka in vonjavna, je mislila, da trpi pomanjkanje ter je potreben podpore, pa mu je stisnila v roko dvajsetdolarški bankovec. Peter je bil vznemirjen nad čudovitimi možnostmi, katere krije ta organizacija. Sklenil je, da bo morebiti pozneje, če se zaveza s Guffeyjem srečno izteče, postal res še navdušen socialist.

Med tem pa se mu je dobro godilo pri sestrah Todd. Sadije je vsako jutro odšla že pred osmo uro na delo, ob tem času pa je Peter še vedno ležal v postelji. Jennie je ostala doma, pripravljala zajtrk, odpirala vrata obiskovalcem in bila gospodinja. Bila je bolehalna in je morala dvakrat tedensko k zdravniku, kateri ji je zdravil hrbtnico. Vse ostali čas bi morala mirovati, a Peter je ni nikdar videl brez dela. Naslovljala je okrožnice, prodajala letake, pisala pisma za organizacijo in pobirala pri sestankih. Ako ni imela drugega posla, je rada

razpravljala — pogosto tudi s Petrom — ter ga skušala pridobiti za socialistično organizacijo. "Ubogi otrok," si je pogostokrat mislil Peter. Skoro slaboumna bo postala valed namiljenih težav proletariata. Ne privoščel si počitka in to je bilo za Petra, ki je cenil počitek nad vse, prav neprijetno. Tam preko v Evropi so bili organizirani milijoni mož v armade in se morili med seboj. To je bilo seveda obžalovanja vredno, ali kaj pomaga misliti na to. Saj se vojna ne more ustaviti in Peter gotovo ni temu kriv. A to ubogo otroče se je obnašalo praj tako kot bi bilo odgovorno za dejanja onih tam v Evropi, in hotela je vojno prekiniti. Kolikokrat sta se o tem pogovarjala — in Petru se je dozdevalo, kot da ves dan ne govori o ničemer drugem — so se njene globoke sive oči napolnile s solzami in mehka bradica ji je krčevito trepetala. Bila je mnenja, da bi konec vojne lahko povzročil samo upor evropskega proletariata. Mislila je tudi, da bo nastal ta upor prej ali slej, posebno še, ako se proletariati American Cityja dvigne in s tem pokaže dober vzgled.

Petnajsto poglavje

Jennie je prav odkrito govorila o tem načrtu. Nosila je v laseh rdeč trak, na prsih rdečo kokardo, hodila na zborovanja in prodajala rdeče obrobljene letake. Valed tega je bila tudi Petrova dožnost, da jo naznani šefu tajne policije železniškega trusta. To je sicer obžaloval, nekoliko se je tudi sramoval; saj je bila mala in ljubka deklica, vrhutega še lepa; ako le ne bi bila tako histerična, bi bilo prav prijetno kramljati z njo. Pogosto jo je opazoval, ko je sedela pri pisalnem stroju. Imela je svetle sivlene lase, enakomerne bele zobe, nežna rdečica je prihajala in zginjala z njenega lica; prav srčkana bi bila, ako bi se držala nekoliko bolj pokoncu, pazila na svojo obleko in zunanjost kakor delajo to druge deklice. Pa ne, vedno se je valed vsake malenkosti prekomerno razburjala in najslabše je bilo, da je sklenila pripraviti Petra v prav tako razburjeno stanje. Vztrajala je pri tem, da mora Peter pristopiti k njeni proletarski organizaciji in je trdno upala, da se bo tudi zgodilo, kakor hitro bo o vsej stvari dovolj poučen. Pripovedovala mu je pretresujoče dogodke in moral se je kazati ogroženega, pri čemer se je vedno pretvarjal. Posojala mu je brošure in ga potem izpraševala, da se je prepričala, če jih je res prečital. Znal je čitati; Periklej Priam ga je pripravil do te umetnosti, ker ga je potreboval pri nadzorovanju okrožnic in časopisnih oglasov. In valed tega je moral sedaj Peter sedeti v kakem kotu in osredotočiti vsa svojo pozornost na "Abc socializma," "Kapital proletariata" in "Pot k moči."

Peter se je tolažil, da že njegova zaposlitev zahteva, da se sesanja s temi brošurami. Postati mora socialist in govoriti v njihovem jeziku, a učenje je bilo dolgočasno. Seznaniti se je moral s kopo tehničnih izrazov, katere je sedaj prvič slišal. "Zakaj ne govore ameriško," se je jezil. Vedel je, da so socialisti in anarhisti, a domneval je, da je to isto. Sedaj je zvedel, da obstajajo poleg teh še državni socialisti, komunisti, komunisti-sindikalisti, anarho-sindikalisti, reformisti, Guild-socialisti, liberalci, naprednjaki in drugi, katerih imena si ni mogel zapomniti. Z vsemi temi ljudmi je prišel v dotiko, razpredelili jih je moral ter pozorno poslušati. Vsaka skupina je povdarjala v čemer se je razlikovala in trdila, da je le ona prava resnica. Peter se je navdse dolgočasil — saj bi bilo veliko bolj enostavno, imenovati jih rdečkarje kakor sta jih nazivala Guffey in McGivney.

(Dalje prihodnjik.)

moči, ki bomo z njimi jutri ali pojutrišnjem šli do svojih zadnjih zmag.

In ko nam nazadnje trudne omahnjeve, tedaj noč sklonjena ostane pri nas in bedi nad nami do zore in samo na steneh še monotono tiktakajo stane ure. Nekaj čudovitega so te ure: človek je lahko doma, lahko je izgubljen kjerkoli sredi dneva — ure pa gredo kar naprej in kadarkoli udari nihalo, slednjo minuto, slednjo sekundo je na svetu čisto nov čas. Le kako neki bi mogel človek do konca obupati! Saj je vse, kar je, samo za zdaj, saj bo že jutri čisto nov dan; dan, kakršnega še nikoli ni bil deležen človek pod solncem. In skoraj čisto vseno je, kako je z nami, ali bedimo, ali dremljemo — še sredi najbolj gluhe noči ure teko.

Potem pa se izza noči zmerom začno spet svetlikati konture prvega dne. Kakor krajcar krajcarju so si jutra podobna med seboj. Stene so stare in sive, kakor so pač zmerom bile, sredi teh sten smo živeli morda že tisoč let in vsa peza te davne, podedovane preteklosti lega vsako jutro na nas. Pa kaj bo to, če je za nami in nad nami že tisoč let. Ali ne smemo mar prav zavoljo tega upati, da jih je tudi pred nami prav toliko in morda še več? Vae, kar je doslej prišlo na svet, je človek zmagal in preстал. Kaj bi si lahko kdaj kdo mislil, da človek nekoč nečesa ne bo mogel prestati?

Zalostna so jutra, v kateri se zmerom spet dramimo, sivi so dnevi, v katere gremo. Toda na ulici zmerom še zaropče nekaj voz, zmerom še mimo pribeži kak avtomobil. Delavci na stavbi onkraj ceste si v zadnje nadstropje mečejo opeko, skoraj vedno ljudje, ki gredo mimo, imajo še kak cilj. Iz tovarniških dimnikov v predmestju se kadi, sirena hrešči v zvonarni. Materje pošiljajo otroke po kruh v pekarno in jim še skozino okno naročajo, naj se podvizajo, da ne bodo prekasni v šolo. Naj bodo še tako žalostna vsa ta jutra — zmerom se z njimi nekaj življenja razteče v svet.

In ko so ljudje — morda z delom, morda samo z golim obupom v duši — mudijo sredi dneva, po stenah v njihovih domovih počasi ure teko.

Anekdota

V Dumasovi drami "Antony" plane junak na koncu na oder in ve! "Upirala se je — pa sem jo umoril." Pri neki predstavi v Parizu je zastor prehitro padel in lepega stavka junak ni mogel izgovoriti. Občinstvo pa je bilo nezadovoljno in je zahtevalo ta stavek, zastor se je moral špet dvigniti. Sedaj pa se je junak branil, da bi stopil na oder, boječ se, da bi se osmešil. Tedaj je skočila umorjenka kratkoma izza kulis in vzkliknila: "Upirala sem se — in on me je umoril." Med gromovitim krohotom gledalcev je zastor ponovno padel.

Narodniki pozori

Znamenje (May 31, 1932), pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustejimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče ustavljen, kar ni bli plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen valed napačnega naslova, plašite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Narodniki se vsi družšteni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$6.00 in za pol leta za \$3.00. Člani SNPJ doplačajo \$4.80 za leto, za pol leta \$2.40.

Za mesto Chicago in Cleve za leto \$7.50, pol leta \$3.75, za član \$6.50.

Za Evropo stane za pol leta \$4.50, za vsa leta pa \$9.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo \$1.00 za poštnino.

Mladinski List stane za celo leto \$1.20.

Upravištvu "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave., Chicago

GOSPOD Z AKTOVKO

Gospod z aktovko je vstopil v sobo tako samozavestno, da mu je plahi gospod Maciupski brž ponudil stol in ga boječe vprašal, a čim bi mu mogel postreči. Gosť se je začel sklicevati na skupne znanca iz Zakopanega, toda ko je Maciupski priznal, da žal še nikoli ni bil v tem prekrasem gorakem kotičku, je spretno napeljal pogovor drugam; zgovorno je ocenil vse slabosti strani sedanje gospodarske krize in naglasil, kako so ljudje si s posttranskimi zaslužki, pa naj bodo že kakršnikoli.

Nazadnje se je ponudil Maciupskemu, da bi mu posredoval pri nakupu vile ali posestva na kmeth za smešno ceno, skoraj zastoj.

Ko je Maciupski odkrito priznal, da na take imovinske transakcije niti ne misli, da bi ne spravil skupaj niti are, da da trenutno sploh še ne, kako se bo s svojo reducirano plačo prebil do prvega, je gosť očividno sklenil poplačati iskrenost z vzajemno iskrenostjo. In priznal je, da je glavni namen njegovega poseta proinja za "skromno pomoč, ki je noben inteligent ne odreče inteligentu. Gre za malenkost, za desetak . . .

Tedaj se je Maciupski končno osokolil: brez nadaljnje debata je potegnil iz žepa cekin, gosť ga je hlastno pograbil in se z globoko hvaležnostjo pripravil na odhod.

Bil je že na pragu, ko ga je gospod Maciupski ustavlil z vprašanjem: —Kaj pa prav za prav nosite v tej aktovki?

—Kako mislite v aktovki? Nič. Nekaj novin, starih seveda. Makalaturpa brez vsake vrednosti . . .

—Čemu pa nosite to šaro? —Toda gospod! —je vzkliknil gosť. Saj drugače ne gre. Ta aktovka mi dela neprecenljive usluge. Gladi mi pot in odpira vrata. Da, vsa vrata mi odpre . . . Sam ne vem, kaj bi počel brez nje.

Potem se je pa še enkrat spoštljivo priklonil in odšel. Maciupski je odšel v kuhinjo in nahnul služkinjo: —Micka, ti gos neumna, kolikokrat sem ti že zabičil, da ne smeš pustiti vsakega capina v mojo sobo!

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za koristi, ter potrebno agitacijo svojih družštev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopisil in naznanila drugih podpornih organizacij in njih družštev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Micka ga je debelo pogledala in odgovorila: —Kako bi ne pustila takega gospoda? . . . S tako lepo aktovko v rokah? To je vendar težka stvar . . . gospod mora to sam priznati.

Za kratek čas

Otroci se igrajo v mestnem parku. Samo eden od njih stoji žalostno ob strani in gleda igrajoče se tovariše.

Mimo pride upokojenec in pobara otroke: "Zakaj pa ne pustite, da bi se onile z vami igral?"

"Ta pride šele čisto na koncu zraven."

"Kako to?"

"Igramo se razstavo in on je — deficit."

V zaporu

Advokat: Vaš zagovornik sem. Povedati mi morate v lastnem interesu vse, kaj in kako ste storili.

—Dobro, povem vam vse, samo ne, kam sem skrtil ukraden denar.

Sreča v nesreči

—Janez, ali te je papa kaj našelkal?

—O ne, imam še pet starejših bratov in predno pridem na vrsto jaz, je papa že preveč utrujen.

Ali je najin prijatelj kaj pisal s svojega potovanja z novim avtomobilom?

"Da, dvakrat. Prvič iz policijskih zaporov, drugič iz bolnišnice."

Kaj je abstraktno? —Zdravnik: —Nehajte piti in kaditi, pa si podaljšate življenje za 20 let.

—Bojim se, gospod doktor, da je za to že prepozno.

—Nikoli ni prepozno.

—Torej bom pa počakal še 10 let.

PRESENETLJIVOSTI

Dve-stoletnica George Washingtona
Militaristična Tournée
Šesti Oddelk United States Army
Jugoslovanski večer 27. junija.

Vaak večer ob 8. uri
OD 24. JUNIJA DO 4. JULIJA
SOLDIER FIELD

Najhitreje in najzanimivejše dramatične predstave, ki se še kdaj videla v Chicagu

100 zrakovoplovov prileti v akcijo
Vojaki pešci in vojniki predstava
Raznobarvne stare kolonijске slike
Washington v Valley Forge
Avtilerija grmenje topov in podrazi
Krasne zrakovoplovne slike iz dima
Dearborn trdnjava in vojna
Konjenica dirkanje in galopiranje
Plesi, domače narodne pesmi raznih narodov
Capture of Cantigny
"Letela zvezda repatica"

KRAJNI HEREDNO LEPI IN VELIKI UMETNI OGENJ OD THEATRE-DUFFIELD
Dobiček se razdeli v sklad brezposelnih in v pomočni vojaški sklad.
VSTOPNINA—75c, \$1.00, \$1.50

TRINERJEVO GRENKO VINO
prvi svetovni, slavnostni, slavobitni, izrabi spozna, v vseh lekarnah.

NAROČITE SI DNEVNIK LIST PROSVETA

Po sklepu 9. redne konvencije se sedaj lahko naroči na list Prosveta in prišlejo eden, dva ali tri člane iz ene družine in iz enega naslova k eni naročnini. List Prosveta stane za vsa tri člane za član ali možane \$6.00 za eno leto naročnino. Ker pa člani še plačujejo pri assessments \$1.20 za tednik, se list to prišlejo k naročnini. Mi prišljemo enega, dva ali tri člane iz ene družine k eni naročnini. Torej sedaj si varočka, rači, da je list prodaj za člane S. N. P. J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je skoro v vsaki družini nekdo, ki bi rad štjal list vaak dan. Torej sedaj imate priliko, da se tudi vi naročite na dnevnik Prosveta. Cena lista Prosveta je:

Za Zračn. države in Kanado \$6.00	Za Cleve in Chicagu je.....\$7.50
1 tednik in..... 4.50	1 tednik in..... 4.50
2 tednika in..... 5.00	2 tednika in..... 5.10
3 tednike in..... 5.40	3 tednike in..... 5.80

Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vrsto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bodo morali tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to tako naminiti upravištvu lista, in obenem doplačati dotično vrsto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravištvu snižati datum za to vrsto naročnino.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveta vrsto \$ _____

Ime _____ Čl. društva št. _____

Naslov _____ Država _____

Mesto _____

Nov naročnik _____ Star naročnik _____

Ustavite tednik in ga priložite k moji naročnini od sledoših članov moje družine:

Ime _____ Čl. društva št. _____

Ime _____ Čl. društva št. _____

TELEFON ROCKWELL 2904

TISKARNA S. N. P. J.

SPREJEMA VSA
v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabla za veslice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in družih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J.
DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne
Cene zmerna, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY
2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.
TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTМЕНA POJASNILA

L. Mrzel-Frigid: URE TEKŌ

Dnevi minevajo, kakor da so iz sivega svinca. Vsak večer človek leže spat, in ko se po sobi razleže tiha tema in ga bela, skoraj sveža postelja vzame vase, kakor da bo polagoma vendarle še vse za silo dobro in da bo že vse prav. Nekaj čudnega je to, kakšna dobra, živa vera se zdrami v človeku skoraj zmerom, preden zaspi. Biage, božje so skoraj vse noči: nič se ne zgodi v njih, nič ne pride od nikoder, noben kamen ne more več zadeti srca. — Sama neskončna, prazna tišina je vse naokrog in ta tišina je vsak večer kakor mejnik med vsem, kar je minilo, in vsem, kar še bo. Kaj zato, če do zdaj še ni bilo nobene svetle ure, nobene minute — saj nihče ne ve, kaj vse krije v sebi jutrišnji dan. Samo blagor nam, da smo bili tako malo časa deležni doselej; tako vsaj še nismo zapravlili dedičine, ki nam po vseh zakonih gre, tako vsaj še nismo začeli svojih pravic. Vse, kar nam pripada, mora še priti.

Nekaj čudovitega so večeri, ki vsak dan padajo na nas. Vse stvari, kar jih je okrog nas, so nam še zdavnaj postale sive in mrtve. Mnogo smo potrošili ljubestni iz sebe, mnogo, saj smo si pri-

zadevali s mislijo in s rokami in se dotikali vsa in objemali ves svet — toda polagoma smo se vendar malo utrudili, stvari so nam postale pretežke, nič več ne moremo prenašati tega, kar je. Stene, sredi katerih prebivamo, so vse odškropljene od bede našega življenja, stropovi nad nami se rušijo od obupa, ki nas v arcih duši, duše in ustne nam skrunijo kletve. Ljubzen se je utrudila in je zadremala v nas; nobene stvari ni bilo mogoče s njo napraviti na svetu, pa smo jo opustili in smo rajši začeli sovražiti. Na kakršnen koli način smo se vendarle morali vzdržati pokonci, kar v nič se tudi njamo mogli izgubiti in edina vejica, za katero smo se še mogli ujeti, je bila, da smo začeli sovražiti. Nekaj velikega, nekaj silnega je to sovraštvu v bednih ljudeh. Vsak ima svoje življenje, vsak ima svoj obraz. Komur je mehko in lahko, njemu je obraz okrogel, svetel in razsmejav; kdor je izgubil delo in vse, njemu je dolg, težek in siv. Kdor pa je izgubil prav zadnjo trohico upanja in vere, temu ne kaže nič drugega, kakor da gre po cesti, gleda v izlošbe, priključuje trušcu tovnih avtomobilov in petju zidarstvih kladiv na stavbah — in sovraži. Morda je nekaj prav tako velikega to sovraštvu pogostenih ljudi, kakor je bila nekoč vera v

Boga. Kdo ve — morda bo iz tega sovraštvu v resnici še nekoč prišel na zemljo raj.

Ko pa zvečer človek leže, da bi zaspal, takrat splahni vse, kar je bilo težkega z njim. Stara resnica je, da je iz teme prišla vsa luč, kar je še dandanes sije na svetu, da so se v nočeh spoele vse jasne misli, kar jih kraljuje v arcih ljudi — in v nočeh so se do danes izprale in izjokale vse bolečine, kar jih je človek človeku pod solncem kdaj prizadejal, in vsa upanja, kar jih je kdaj zagorelo v nas, so se sredi teme sklonila k nam. Vsak večer je v našem življenju kakor majhna zmaga ali pa kakor majhen prebit poraz, nikogar ni več, pred komer bi moral polagati račune, samo sam s seboj se mora še malo pomeniti, samo zastrtim mislim, ki dremljejo v njem samem, mora še malo prisluhniti in vse je jasno in preprosto v človekovi duši samo še tedaj, preden umre. O, kako brez konca in kraja mora biti še življenja v nas mimo tistega malo, kar se sredi dneva oglašva v nas! O, koliko moči še mora biti v nas mimo tistih bednih, kar jih je lahko premagal in zavrgel čas! Samo malo počakati je še treba, samo jutrišnjega dneva je še treba učkati in polagoma bo še vse prišlo na vrsto in na dan. Ob teh večerih se abirajo v nas in vstajajo iz nas